

Домашнє наси́льство стосовно дитини

**У якій формі проявляється
та як реагувати?**

Домашнє наси́льство стосовно дитини: у якій формі проявляється та як реагувати?

Дитина має право на безпеку, повагу та захист від будь-яких форм насильства. Домашнє насильство стосовно дітей може проявлятися не лише у фізичних діях, а й у психологічному тиску, нехтуванні потребами дитини чи використанні її для контролю над іншими членами сім'ї.

Навіть якщо дитина є лише свідком домашнього насильства, вона вважається постраждалою. Адже зростаючи у сім'ї, де повсякчас точаться сварки, відбуваються бійки та відчувається напруження у відносинах між рідними, вона отримує психологічну травму.

Важливо пам'ятати: жодна дитина не повинна залишатися без підтримки в ситуації насильства. Допомога доступна, а закон гарантує її захист.

Які дії можуть вважатися домашнім насильством щодо дитини?

Домашнє насильство може мати різні форми:

- фізичне насильство — удари, штовхання, заподіяння тілесних ушкоджень, будь-які дії, які завдають фізичного болю;

- психологічне насильство — погрози, приниження, образи, залякування, постійна критика, ігнорування емоційних потреб дитини;
- економічне насильство — позбавлення дитини необхідних речей, їжі, одягу, лікування або інших умов для нормального розвитку;
- сексуальне насильство — будь-які дії сексуального характеру щодо дитини або примушування до них.

Також насильством вважається бездіяльність дорослих, коли вони не забезпечують дитині належного догляду та безпеки.

Що робити, якщо дитина зазнала насильства?

Якщо дитина перебуває у небезпеці:

- телефонуйте 102 — поліція може негайно втрутитися та вжити заходів для захисту;
- зверніться на Національну гарячу лінію з протидії домашньому насильству: 116 123 чи 0 800 500 335 (дзвінки безкоштовні);
- повідомте службу у справах дітей або органи опіки та піклування за місцем проживання;
- зверніться до закладу освіти (школи, садочка), медичного закладу чи соціальних служб — їхні працівники також можуть допомогти та повідомити про випадок насильства.

Діти мають право на усі види правничих послуг від системи надання безоплатної правничої допомоги. До системи БПД ви можете звернутися за номером телефону 0 800 213 103 (у межах України дзвінки безкоштовні) або подзвонити з мобільного застосунку Telegram.

Щоб поспілкуватися з юристами БПД письмово, напишіть їм у приватному чаті в Telegram «Безоплатна правова допомога (консультації)» або у приватних повідомленнях Facebook/Instagram. Повідомлення обробляються у будні з 8:00 до 18:00.

Крім того, ви можете звернутися офлайн до найближчого бюро правничої допомоги. Бюро працюють по всій Україні, за винятком регіонів, де тривають бойові дії.

Дитина або її представник також можуть звернутися до суду для застосування спеціальних заходів захисту.

Які заходи захисту передбачені законом?

Для припинення насильства передбачена можливість застосування по відношенню до кривдника заборонного припису. Наприклад, це може бути заборона перебувати в місці спільного проживання, контактувати з постраждалою особою.

Також законодавством у таких випадках передбачено застосування обмежувального припису суду — додаткових обмежень для кривдника, зокрема заборона наблизитися чи спілкуватися з постраждалою особою.

Крім того, кривдника може бути притягнуто до адміністративної або кримінальної відповідальності залежно від обставин.

Як підтримати дитину, яка постраждала від насильства?

Дитині важливо відчувати, що їй вірять і що вона не винна у тому, що сталося. Не варто:

- звинувачувати дитину або ставити під сумнів її слова;
- змушувати її розповідати деталі події багато разів;
- залишати її без допомоги через страх «розголосу».

Важливо спокійно вислухати дитину, запевнити її у тому, що вона має право на захист, та звернутися до фахівців, які можуть надати необхідну допомогу.

Захист дітей від домашнього насильства — спільна відповідальність батьків, родичів, педагогів, медиків, правоохоронців і всього суспільства